

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Μεσογείων 14-18

115 27 Αθήνα

Τηλ. 210-7753834/5

e-mail: secgenof@gsrt.gr

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΈΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Δρ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ

«Οι προτεραιότητες και το πρόγραμμα των εκδηλώσεων της Ελληνικής Προεδρίας»

Εναρκτήρια εκδήλωση της Ελληνικής Προεδρίας για το Πρόγραμμα

ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020/HORIZON 2020

ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, 10 Ιανουαρίου 2014

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Πριν δύο μέρες τιμήσατε με την παρουσία σας την εκδήλωση της επίσημης έναρξης της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το α' εξάμηνο του 2014. Σήμερα τιμάτε την έναρξη της Ελληνικής Προεδρίας στον τομέα της Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας, η οποία συμπίπτει με την έναρξη του μεγαλύτερου

Ευρωπαϊκού Προγράμματος για τη χρηματοδότηση της Έρευνας και Καινοτομίας, του HORIZON 2020. Η σημερινή παρουσία και η υποστήριξή σας μας τιμά ιδιαίτερως και μας δίνει τη δύναμη και την ελπίδα για να πετύχουμε στον δικό μας, τον Ελληνικό Ορίζοντα, και να υλοποιήσουμε το όραμα της ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ το 2020.

Σεβασμιότατε, Αξιότιμε κύριε Υπουργέ, Κυρίες και Κύριοι

Το εξάμηνο της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλούμαστε, σε συνεργασία με τους Ευρωπαίους εταίρους μας, να υλοποιήσουμε τους στόχους της πολιτικής της ΕΕ και να προωθήσουμε τις ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για την νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020. Παράλληλα, όμως, η Ελλάδα καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες για να φτάσει στην έξοδο του τούνελ της οικονομικής κρίσης των τελευταίων 5 ετών.

Η κρίση αυτή, αναμφισβήτητα, έχει επηρεάσει τον παραγωγικό ιστό της χώρας μας, αλλά και συνολικά την ελληνική κοινωνία. Σε αυτή τη χρονική συγκυρία, που είναι αναγκαία η άμεση ανάληψη εθνικών πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της ανεργίας, της «διαρροής εγκεφάλων», της φτώχειας, της κλιματικής αλλαγής, του

περιβάλλοντος και του υψηλού κόστους της ενέργειας, σημαντικούς μοχλούς ανάπτυξης αποτελούν η “Ανταγωνιστικότητα και η Καινοτομία”. Η Έρευνα και η Καινοτομία είναι τα ισχυρά όπλα του παραγωγικού συστήματος που μπορούν να συμβάλουν τα μέγιστα στην έξοδο της Ελλάδας από την κρίση. Η ενίσχυση της Έρευνας και της Καινοτομίας, τόσο θεσμικά όσο και χρηματοδοτικά, αποτελεί τη βασική προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και μοχλό για την αύξηση της παραγωγικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης, βελτιώνοντας τους παραδοσιακούς τρόπους άσκησης της επιχειρηματικής και οικονομικής δραστηριότητας. Η συμβολή της έρευνας στην οικονομική ανάπτυξη είναι καταλυτική, όπως τεκμηριώνεται από μελέτες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ), οι οποίες τονίζουν **ότι επένδυση στην Έρευνα και Τεχνολογία σε ποσοστό 3% σε ευρωπαϊκό μέσο όρο (Μ.Ο.) έως το 2020, θα μπορούσε να δημιουργήσει 3,7 εκ. θέσεις εργασίας έως το 2025.**

Δράσεις και Προτεραιότητες της Ελληνικής Προεδρίας

Οι βασικές αρχές οι οποίες θα κατευθύνουν το έργο της Προεδρίας μπορούν να συνοψισθούν :

Ανάπτυξη – Απασχόληση - Συνοχή

Εμβάθυνση ΕΕ – Ολοκλήρωση Ευρωζώνης

Μετανάστευση-Σύνορα-Κινητικότητα

Θαλάσσιες Πολιτικές της Ε.Ε.

Η Έρευνα, η Ανάπτυξη, καθώς και η καινοτομία αποτελούν σημαντικές πτυχές της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ και απαραίτητους μοχλούς για την αειφόρο ανάπτυξη. Η Ελληνική Προεδρία θα εργαστεί για να εξασφαλίσει ότι η διεθνής διάσταση της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας παραμένει ένα σημαντικό στοιχείο στην εξέλιξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, το οποίο, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, θα πρέπει να ολοκληρωθεί έως το 2014 και να δημιουργηθεί μια πραγματικά ενιαία αγορά για τη γνώση, την έρευνα και την καινοτομία. Ειδικότερα, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για τη βελτίωση της κινητικότητας και των προοπτικών σταδιοδρομίας των ερευνητών, την κινητικότητα των μεταπτυχιακών φοιτητών και της ελκυστικότητας της Ευρώπης για τους ξένους ερευνητές. Η Ελληνική Προεδρία θεωρεί ότι η στενότερη συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και όλων των ενδιαφερομένων, είναι ένα απαραίτητο εργαλείο αλλά και προϋπόθεση για την ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Υπό το φως των σημερινών δύσκολων δημοσιονομικών περιορισμών, όλες οι δαπάνες για την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία πρέπει να

είναι στοχοθετημένες και αποτελεσματικές, ώστε να επιτευχθεί μια βιώσιμη και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Οι επενδύσεις στην έρευνα, την τεχνολογία και την καινοτομία αποτελούν βασική κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης και οι καινοτόμες ιδέες μπορούν να μετατραπούν σε νέα εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες και να συμβάλουν στη δημιουργία ανάπτυξης και ποιοτικής απασχόλησης. Η Ένωση Καινοτομίας είναι η στρατηγική της ΕΕ για να μετατρέψει την Ευρώπη σε ένα φιλικό προς την καινοτομία περιβάλλον, επιτρέποντας καινοτόμες ιδέες να μετατραπούν σε προϊόντα και υπηρεσίες που δημιουργούν ανάπτυξη και θέσεις εργασίας.

Η Ελληνική Προεδρία χαιρετίζει την προσπάθεια που ανέλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή , σε συνεργασία με τον ΟΟΣΑ , για την ανάπτυξη ενός δείκτη καινοτομίας για την Ευρώπη του 2020, η οποία αναμένεται να έχει σημαντικές πολιτικές συνέπειες. Ωστόσο, θεωρούμε ότι, για να αποτελέσει ο δείκτης αυτός ένα αποτελεσματικό εργαλείο, θα πρέπει να λάβει υπόψη του και τις πολιτικές της τεχνολογίας και καινοτομίας που εφαρμόζονται για την ανάκαμψη των κρατών-μελών που διανύουν μία μεγάλη περίοδο βαθιάς οικονομικής ύφεσης.

Η Προεδρία θα εξασφαλίσει την ομαλή υλοποίηση του «Ορίζοντα 2020» από τις αρχές του 2014 και θα αναδείξει τον καταλυτικό του ρόλο για

την ανάπτυξη, τη συμβολή του στη δημιουργία της ευρωπαϊκής οικονομίας του μέλλοντος, τη διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ελληνική Προεδρία καλείται να ολοκληρώσει το Πακέτο Καινοτομίας, το οποίο περιλαμβάνει 10 νομοθετικές πράξεις με τις οποίες θα συσταθούν ή θα συνεχίσουν τη λειτουργία τους 4 μεγάλες Συμπράξεις Δημόσιου – Δημόσιου και 6 Δημόσιου – Ιδιωτικού τομέα.

Με αυτές, αναμένεται η Ευρώπη να ενισχύσει την παγκόσμια ανταγωνιστικότητά της σε τομείς αιχμής και να δημιουργηθούν χιλιάδες θέσεις εργασίας:

- Βιομηχανίες βιολογικής βάσης
- Καινοτόμα φάρμακα
- Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνου
- Αερομεταφορές
- Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα
- Μετρολογία
- Ενεργός και υποστηριζόμενη διαβίωση, κυρίως για την Τρίτη ηλικία
- Κλινικές δοκιμές

- Πρόγραμμα για τις ΜΜΕ
- Στις περισσότερες από τις ανωτέρω πρωτοβουλίες, η Ελλάδα είχε και θα έχει μια αξιόλογη συμμετοχή και ειδικότερα στους τομείς εκείνους που συνάδουν και με τις εθνικές μας προτεραιότητες.

Επιπλέον, θα διαχειρισθούμε και τα θέματα της Διαστημικής πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό έχουμε να ολοκληρώσουμε τις διαπραγματεύσεις για ένα νομοθετικό φάκελο για την παρακολούθηση του διαστήματος και να ξεκινήσουμε ένα σημαντικό πολιτικό διάλογο για τη σχέση της ΕΕ με τον ΕΟΔ. Η σχέση αυτή καθορίζεται από το άρθρο 189 της συνθήκης και το σύμφωνο συνεργασίας μεταξύ των δύο πλευρών λήγει το 2016. Είναι ένας δύσκολος διάλογος που απαιτεί κατάλληλους πολιτικούς χειρισμούς και διασφάλιση των ισορροπιών μεταξύ των κρατών-μελών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΕΟΔ. Ήδη, έχουμε ξεκινήσει τις διαπραγματεύσεις και με τις δύο εμπλεκόμενες πλευρές, προσβλέποντας να υιοθετήσουμε σχετικά συμπεράσματα στο Συμβούλιο του Μαΐου.

Πέραν των προαναφερόμενων νομοθετικών φακέλων, που σας διαβεβαιώνω ότι θα ολοκληρώσουμε τις διαπραγματεύσεις και θα καταλήξουμε στην υιοθέτησή τους από το Συμβούλιο Υπουργών, η Ελληνική Προεδρία, σε συνεργασία και με τη στήριξη πολλών κρατών-

μελών, κυρίως από την περιοχή της νότιας Ευρώπης, θα ξεκινήσει τον πολιτικό διάλογο για μια μεγάλη Ευρωμεσογειακή συνεργασία στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας, προσδοκώντας να διαμορφώσουμε μία ευρωπαϊκή πρωτοβουλία, ενδεχομένως στη βάση του άρθρου 185 της συνθήκης. Είναι ένα όραμα το οποίο έχουμε εδώ και αρκετά χρόνια και θεωρούμε ότι είναι ώριμες πια οι συνθήκες ώστε να προχωρήσουμε στην υλοποίησή του.

Αυτό το θέμα θα αποτελέσει και το βασικό σημείο της πολιτικής συζήτησης κατά τη διάρκεια του Άτυπου Συμβουλίου το Μάιο του 2014.

Όπως ανέφερα και στην αρχή της ομιλίας μου, η Ελλάδα πέραν της σημαντικής προσπάθειας που θα καταβάλει για την επίτευξη όλων των στόχων της ευρωπαϊκής πολιτικής για την έρευνα και καινοτομία -και σας διαβεβαιώνω ότι θα τα καταφέρουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο- παράλληλα, έχουμε να υλοποιήσουμε και τις εθνικές προτεραιότητες και να αντιμετωπίσουμε τις σημαντικές προκλήσεις που αναδεικνύονται τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-20.

Είναι δεδομένο ότι η χώρα μας διαθέτει ένα ερευνητικό δυναμικό υψηλής ποιότητας και με σημαντική συμμετοχή στα ερευνητικά

ανταγωνιστικά προγράμματα το οποίο, ενώ διαπρέπει στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο έρευνας, δεν αξιοποιείται επαρκώς, με αποτέλεσμα να μεταναστεύει προς τις ανεπτυγμένες ερευνητικά χώρες. Η “διαρροή εγκεφάλων” στην εποχή μας είναι μία από τις χειρότερες πληγές της οικονομικής μετανάστευσης για μία χώρα.

Είναι επιτακτικό, λοιπόν, το αίτημα σήμερα να εισέλθουμε δυναμικά στον ανταγωνισμό της νέας οικονομίας της γνώσης. Αυτό σημαίνει ότι σε κάθε τομέα της προσπάθειάς μας, θα πρέπει να επικεντρωθούμε σε εκείνους τους τομείς όπου η προστιθέμενη αξία προέρχεται από νέες και καινοτόμες ιδέες παρά από παράγοντες χαμηλού κόστους.

Τα βασικά εργαλεία που θα χρησιμοποιήσουμε στην προσπάθειά μας αυτή είναι:

- Το νέο νομοθετικό πλαίσιο για την Έρευνα και Καινοτομία που διαμορφώσαμε τους τελευταίους μήνες και προσδοκούμε να ψηφιστεί από τη βουλή έως τα τέλη του Φεβρουαρίου 2014
- Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Έρευνα και Καινοτομία 2014-20
- Και το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ορίζοντα 2020

Ο νέος νόμος ακολουθεί μια ολιστική καινοτόμα προσέγγιση και ανταποκρίνεται στις σημερινές αλλά και στις μελλοντικές, ευελπιστούμε, ανάγκες της ακαδημαϊκής, ερευνητικής και επιχειρηματικής κοινότητας, καθώς και της εθνικής μας οικονομίας

Περιέχει ένα σημαντικό αριθμό καινοτόμων προτάσεων, όπως:

Για πρώτη φορά διαμορφώνουμε μία Εθνική στρατηγική για την Έρευνα και Καινοτομία, η οποία θα υλοποιηθεί με ένα Πρόγραμμα -Πλαίσιο που θα είναι ο δικός μας Ορίζοντας, ο Ελληνικός Ορίζοντας 2020. Στο πλαίσιο αυτό απλά κάνουμε καλή εφαρμογή των πετυχημένων ευρωπαϊκών πρακτικών, διαμορφωμένων ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της ελληνικής κοινωνίας και τις ανάγκες της εθνικής οικονομίας.

Στόχος μας είναι η αναδιάρθρωση και η ενίσχυση του τομέα έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας ώστε να αποτελέσει το βασικό πυλώνα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω της παραγωγής, διάδοσης και ενσωμάτωσης της νέας γνώσης και της καινοτομίας στα υπάρχοντα αλλά και σε νέα παραγωγικά συστήματα και αλυσίδες αξίας, αντιμετωπίζοντας ταυτόχρονα τις νέες κοινωνικές και περιφερειακές

ανισότητες που παράγονται από την έλλειψη πρόσβασης στη νέα τεχνολογία.

- **Χτίζουμε στα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα** (με γνώμονα την επιστήμη και την τεχνολογία)
- **Υποστηρίζουμε τον κοινωνικοοικονομικό μετασχηματισμό** (μία οικονομία βασισμένη στη γνώση)
- **Δημιουργούμε ικανότητες βασισμένες στη γνώση**
- **Προσδοκούμε η Ελλάδα να γίνει το κέντρο της Τεχνολογίας και Καινοτομίας στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή**

Το Όραμα μας είναι η Καινοτόμος Ελλάδα του 2020.

Οι πολιτικές μας προτεραιότητες σηματοδοτούνται σε τρεις πυλώνες και στοχεύουν στην ανάπτυξη και την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα:

Πυλώνας 1: Ανάπτυξη που βασίζεται στη γνώση και την Έξυπνη Εξειδίκευση-RIS3

Πυλώνας 2: Κοινωνικές προκλήσεις - υποστήριξη των δημόσιων πολιτικών σε Έρευνα και Καινοτομία

Πυλώνας 3: Αριστεία στην έρευνα και στην εκπαίδευση

Η Έξυπνη Ειδίκευση βρίσκεται στο επίκεντρο του διαλόγου για την αναπτυξιακή πολιτική της χώρας, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, μέσα από ευρείες διαβουλεύσεις με την επιχειρηματική και ερευνητική κοινότητα.

Εστιάζουμε σε τομείς στους οποίους η Ελλάδα έχει ήδη σχετικό συγκριτικό πλεονέκτημα

Η ΓΓΕΤ έχει ήδη επιλέξει μια αρχική δέσμη τομέων προτεραιότητας από τις οικονομικές μελέτες, από τις διαβουλεύσεις με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τον ιδιωτικό τομέα, τα ερευνητικά ιδρύματα, τα πανεπιστήμια και άλλους δημόσιους φορείς. Αυτές είναι:

- Ο τομέας της Αγρο-βιο-διατροφής
- Οι δραστηριότητες που σχετίζονται με τη Θάλασσα (γαλάζια ανάπτυξη)
- Η Υγεία και τα Φαρμακευτικά προϊόντα
- Η Πληροφορική και οι Επικοινωνίες
- Η Ενέργεια
- Το Περιβάλλον και η αειφόρος ανάπτυξη
- Οι Μεταφορές και τα Logistics.

Μέσω των αλληλεπιδράσεων των παραπάνω τομέων θα υποστηριχθεί η καινοτομία και σε άλλους τομείς, όπως ο τουρισμός και ο πολιτισμός.

Η εξειδίκευση των προτεραιοτήτων στο πλαίσιο της στρατηγικής της Έξυπνης Ειδίκευσης, βασίζεται σε μια ευρεία δημόσια διαβούλευση που ολοκληρώνεται σε δυο επίπεδα:

- **Σε εθνικό επίπεδο**, 7 θεματικές πλατφόρμες καινοτομίας (Περιβάλλον, Ενέργεια, Αγρο-βιο-διατροφή, Υγεία-Φαρμακευτικά προϊόντα, ΤΠΕ, Μεταφορές και logistics, Τουρισμός) έχουν συνδέσει μεταξύ τους βασικούς ενδιαφερόμενους από τις επιχειρήσεις, τον ακαδημαϊκό χώρο, το δημόσιο τομέα και τους φορείς χάραξης πολιτικής, προκειμένου να εντοπιστούν οι βασικές προκλήσεις και να τεθούν προτεραιότητες.
- **Σε περιφερειακό επίπεδο**, δημόσιες διαβουλεύσεις είναι σε εξέλιξη, σε καθεμία από τις 13 περιφέρειες. Έχουν ήδη γίνει αρκετές συναντήσεις στις περιφέρειες και σχεδιάζεται μια σειρά επισκέψεων μέσα στους επόμενους μήνες με στόχο τον συντονισμό των πολιτικών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Οι τρεις πυλώνες του Ελληνικού Ορίζοντα θα προσπαθήσουν να κινητοποιήσουν διάφορες χρηματοδοτικές πηγές όπως είναι:

Ο Ορίζοντας 2020

Τα διαρθρωτικά ταμεία

Δημόσια χρηματοδότηση

Ιδιωτικές επενδύσεις

Διμερείς συνεργασίες

Ξένες επενδύσεις

Με την εφαρμογή της στρατηγικής που έχουμε χαράξει, πιστεύουμε ακράδαντα ότι είναι εφικτό και ρεαλιστικό να αυξηθούν οι δαπάνες για Έρευνα και Τεχνολογία ώστε από το 0,69% του ΑΕΠ που ήταν το 2012, να προσεγγίσουν το 1.0-1,2% του ΑΕΠ το 2020.

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ορίζοντας 2020 θα αποτελέσει ένα επιπλέον σημαντικό εργαλείο στην υλοποίηση των προσπαθειών και την επίτευξη της εθνικής μας στρατηγικής. Θα καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να βελτιωθεί η συμμετοχή της Ελλάδας και από 2,2% απορρόφηση που είχαμε στο 7^ο ΠΠ να προσεγγίσουμε το 3%, γεγονός που θα σημαίνει χρηματοδότηση άνω των 2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η ΓΓΕΤ θα αναδείξει τα σημαντικά εργαλεία και τις ευκαιρίες που παρέχονται για τις ΜΜΕ και θα προσπαθήσουμε να εκμεταλλευτούμε με τον καλύτερο τρόπο τις συνέργειες με τα διαρθρωτικά ταμεία, διαμορφώνοντας στοχοθετημένες στρατηγικές και προτεραιότητες που

θα έχουν προστιθέμενη αξία και θα διασφαλίζουν την αποτελεσματική και αποδοτική απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων.

Οι συνέργειες των εθνικών μας προτεραιοτήτων και δράσεων, με τις αντίστοιχες προτεραιότητες του Ορίζοντα 2020 φαίνονται ξεκάθαρα στο ακόλουθο slide.

Τέλος, στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας θα διοργανώσουμε 15 εκδηλώσεις, τις περισσότερες από κάθε άλλο Υπουργείο ή Γενική Γραμματεία εκ των οποίων η μία θα είναι διεθνής. Οι εκδηλώσεις αυτές καλύπτουν όλο το φάσμα της έρευνας και καινοτομίας, από τη διατροφή και το περιβάλλον μέχρι το διάστημα και τις κοινωνικές ανισότητες στην Ευρώπη. Εκατοντάδες επιστήμονες, ερευνητές, και ενδιαφερόμενοι για την έρευνα και καινοτομία θα επισκεφθούν τη χώρα μας το εξάμηνο αυτό και θα διαπιστώσουν ότι, παρόλες τις δυσκολίες που είχαμε και έχουμε τα τελευταία χρόνια της ύφεσης, διαθέτουμε άριστο ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο μπορεί να τα καταφέρει και να δημιουργήσει μια άλλη Ελλάδα υλοποιώντας το όραμα της Καινοτόμου Ελλάδας το 2020.

Με την έναρξη του Ορίζοντα 2020 ξεκινά και το δικό μας ταξίδι, όπως συμβολικά φαίνεται από το караβάκι του εμβλήματος της Προεδρίας,

με γεμισμένα τα πανιά και με συγκεκριμένους στόχους, όραμα και προπάντων ελπίδα και αισιοδοξία για ένα καλύτερο μέλλον.

Σας ευχαριστώ